

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2024 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Alina Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2024 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 8 listopada 2023 r.

sygn. akt I C 145/23

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i III w ten sposób, że:

a) w punkcie I.: kwotę zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda podwyższa do 4173,20 zł (cztery tysiące sto siedemdziesiąt trzy złote 20/100);

b) w punkcie III.: koszty procesu rozdziela stosunkowo pomiędzy stronami przyjmując, że powód wygrał proces w 80%, a pozwany w 20% i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda 1319,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku;

2. w pozostałym zakresie apelację oddala;

3. koszty procesu w instancji odwoławczej stosunkowo rozdziela pomiędzy stronami i zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 46,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia o kosztach procesu do dnia zapłaty.

Alina Szymanowska

UZASADNIENIE

Powód M. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) S. A. z siedzibą w W. kwoty 5.157,20 zł tytułem częściowej dopłaty do odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W dniu 20 grudnia 2022 r. został wydany nakaz zapłaty w sprawie I Nc 2303/22.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z 26 stycznia 2023 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Wyrokiem z 8 listopada 2023 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu:

I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 3.862,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty,

II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

III. koszty procesu rozdzielił stosunkowo, przyjmując, że powód wygrał w 75% a pozwana w 25% i z tego tytułu zasądził od pozwanej na rzecz powoda 1.195,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku.

Z rozstrzygnięciem zawartym w punkcie 2 i 3 wyroku nie zgodził się powód wnosząc apelację, zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 361 § 1 i 2 k.c., art. 363 § 1 k.c., art. 415 k.c. i 436 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 818 k.c. art. 822 § 1 k.c. i art. 824⁽¹⁾ § 1 k.c., art. 826 § 1 i 3 k.c., art. 9a i art. 13 ust. 2, art. 16 ust 2 pkt 2 oraz art. 17 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK poprzez ich błędną wykładnię przejawiającą się w przyjęciu, że powodowi nie przysługuje dalsza kwota odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego i przechowania, ponad kwotę wypłaconą przez pozwanego z tego tytułu na etapie likwidacji szkody oraz ponad kwotę zasądzoną z tego tytułu przez Sąd I instancji,

- art. 361 § 1 i 2 k.c. poprzez jego błędne niezastosowanie i uznanie, że zasądzona przez Sąd I instancji kwota 3.862,20 zł wyczerpuje roszczenia powoda z tytułu świadczonych usług, podczas gdy Sąd I instancji uznał za zasadne roszczenie powoda z tytułu holowania (zarówno co do zasady jak i wysokości) a pomimo tego nie zasądził żadnej kwoty z tytułu holowania pojazdu po kolizji,

Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący zarzucił nadto naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci opinii biegłego dr inż. M. C., a nadto sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego a w konsekwencji błędne ustalenie, że pozwany w' dniu wydania decyzji tj. w dniu 27.09.2018 r. wypłacił odszkodowanie z tytułu szkody częściowej w dniu 27.09.2018 r., podczas gdy okoliczność ta nie wynika ze zgromadzonego w (zarzut sformułowany w brzmieniu przytoczonym),

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci opinii biegłego dr inż. M. C., a nadto sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, polegającą na ustaleniu, że naprawa uszkodzonego pojazdu winna rozpocząć się już w dniu 27.09.2018 r. tj. w dniu wydania decyzji, podczas gdy data wydania decyzji nie jest tożsama z datą jej doręczenia, a jej doręczenie nastąpiło w dniu 2.10.2018 r., a w konsekwencji że uzasadniony był okres najmu pojazdu zastępczego przez 34 dni, zamiast dochodzonych przez powoda 42 dni,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego a nadto sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, polegającą na zasądzeniu przez Sąd należności za cały okres przechowania dochodzony przez powoda w pozwie tj. 28 dni (wbrew temu, że Sąd wskazał w uzasadnieniu wyroku, że uznał 34 dni) tj. do dnia doręczenia decyzji pozwanego z dnia 28.09.2018 r., co miało miejsce w dniu 2.10.2018 r., a jednocześnie niekonsekwentnego i błędnego uznania przez Sąd, że naprawa uszkodzonego pojazdu winna rozpocząć się już w dniu 28.09.2018 r., podczas gdy winna rozpocząć się w dniu 2.10.2018 r., a w konsekwencji czynności naprawcze związane z uszkodzonym pojazdem powinny być podejmowane przez powoda od dnia 2.10.2018 r. a nie od 28.09.2018 r.

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i błędne ustalenie na jego podstawie, że w dniu 28.09.2018 r. nastąpiła wypłata odszkodowania z tytułu szkody częściowej podczas gdy z dokumentów zgromadzonych w aktach szkody taka okoliczność nie wynika.

Mając to na uwadze apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dalszej kwoty 1.295 zł (984 zł najem pojazdu zastępczego, 311 zł holowanie) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 11.12.2018 r. do dnia zapłaty, obciążenie pozwanego kosztami postępowania przed Sądem I instancji w całości, względnie o obciążenie pozwanego kosztami postępowania przed Sądem I instancji w proporcji zgodnej z ostatecznym rozstrzygnięciem niniejszej sprawy oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie jedynie w części.

Zgodnie z art. 505¹ § 1 k.p.c. niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym. Natomiast zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy co do zasady podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje za własne, apelujący nie zdołał ich podważyć. Trzeba wskazać, że uzasadnienie orzeczenia sądu I instancji jest lakoniczne i nie zawiera precyzyjnych wyliczeń w zakresie w jakim powództwo zostało uwzględnione, ale mimo to możliwe jest ustalenie na jego podstawie jaka kwota została zasądzona z tytułu najmu pojazdu zastępczego, jaka z tytułu zwrotu kosztów parkowania. Należy również zauważyć, że Sąd Rejonowy uznał za zasadne roszczenie obejmujące zwrot kosztów holowania, ale jak słusznie wskazał apelujący, oferując w tym zakresie prawidłowe wyliczenie, kwota należna z tego tytułu nie została przez Sąd zasądzona.

Zarzuty naruszenia prawa procesowego w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. nie zasługiwały na uwzględnienie. Nie ma podstaw do uwzględnienia podniesionego przez apelującego zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego (w szczególności opinii biegłego dr. inż. M. C.), a nadto sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji błędne ustalenie stanu faktycznego w sprawie.

Należy wskazać, że skuteczne postawienie takiego zarzutu wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (tak SN w orz. z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98 nie publ.). Ażeby zatem zasadny był zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. oraz by możliwe było uznanie, że miało to istotny wpływ na wynik sprawy, nie wystarczy wyłącznie przedstawienie odmiennej interpretacji strony co do dowodów zebranych w sprawie, koniecznym jest jednocześnie wykazanie, iż ocena przyjęta przez Sąd Rejonowy za podstawę rozstrzygnięcia, przekracza granicę swobodnej oceny dowodów, którą wyznaczają czynniki logiczny i ustawowy, zasady doświadczenia życiowego, aktualny stan wiedzy, stan świadomości prawnej i dominujących poglądów na sądowe stosowanie prawa.

Zarzut naruszenia w/w przepisów apelujący podnosił przede wszystkim w kontekście dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodu z opinii biegłego sądowego dr. inż. M. C.. W tym zakresie należy zauważyć, że powód w

toku postępowania przed Sądem I instancji nie zakwestionował skutecznie treści opinii. Wobec treści zarzutów formułowanych w apelacji trzeba podkreślić, że biegły nie ocenia dowodów i nie czyni ustaleń, ustalenia dotyczące stanu faktycznego należą do Sądu, a nie do biegłego

W ocenie Sądu Okręgowego dokonane częściowo na podstawie opinii biegłego sądowego ustalenia Sądu Rejonowego - co do ilości dni i niezbędnego okresu w jakim poszkodowany zmuszony był korzystać z pojazdu zastępczego, są prawidłowe. Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że w dniu 27 września 2018 roku ubezpieczyciel wydał decyzję co do wypłaty odszkodowania należnego poszkodowanemu w toku likwidacji szkody powstałej 5 września 2018 roku (k. 23). Nadto w aktach szkody znajduje się kopia tej decyzji z datą wpływu do biura powoda odnotowaną przez M. (...) tj. 2 października 2018 roku. Strony nie zaoferowały innego materiału dowodowego w tym zakresie, a zatem przyjmując należało twierdzenia powoda co do daty doręczenia mu ostatecznej decyzji w sprawie za prawdziwe.

Powyższe nie prowadzi do podważenia ustaleń sądu co do uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego ustalonego na 34 dni przy uwzględnieniu czasu obejmującego naprawę pojazdu.

Należy zauważyć, że powód w uzasadnieniu pozwu wskazał, że domaga się zapłaty z tytułu najmu pojazdu zastępczego za okres 31 dni, który nie został uznany przez pozwanego. Skoro uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego odpowiada 34 dniom to zasądzeniu na rzecz powoda mogła podlegać jedynie kwota 2829 zł (obejmująca 23 dni) i taką kwotę Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Sąd Okręgowy rozpatrując zasadność apelacji w zakresie obejmującym roszczenie z tytułu najmu pojazdu zastępczego nie dopatrzył się dostatecznych podstaw do uwzględnienia sformułowanych w apelacji zarzutów naruszenia art. 361 § 1 i 2 k.c., art. 363 § 1 k.c., art. 415 k.c. i 436 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 818 k.c. art. 822 § 1 k.c. i art. 824⁽¹⁾ § 1 k.c., art. 826 § 1 i § 3 k.c., art. 9a i art. 13 ust. 2, art. 16 ust 2 pkt 2 oraz art. 17 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK. W tym zakresie apelacja okazała się bezzasadna i podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. (punkt 2 wyroku).

Apelacja okazała się zasadna w zakresie dotyczącym zgłoszonego w pozwie żądania zasądzenia kwoty 311 zł obejmującej koszt holowania pojazdu po kolizji, które winien ponieść poszkodowany. Analiza uzasadnienia orzeczenia prowadzi do wniosku, że Sąd uznał zgłoszone w tym zakresie roszczenie za zasadne, zastrzeżeń nie budziła kwota ustalona przez powoda za wykonanie usługi holowania pojazdu. Ustalenia i argumenty przywołane przez Sąd I instancji Sąd odwoławczy podziela. Należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy najprawdopodobniej na skutek omyłki lub błędu rachunkowego w swoim rozstrzygnięciu nie uwzględnił kosztów holowania uszkodzonego pojazdu w wysokości 311 zł, mimo tego, że w uzasadnieniu orzeczenia zawarł rozważania co do słuszności zgłoszonego w tym zakresie żądania. Należy podkreślić, że charakter uszkodzeń pojazdu wykluczał jego użytkowanie. Brak jest ponadto jakichkolwiek wątpliwości co do tego, że auto po kolizji zostało odholowane z miejsca zdarzenia do warsztatu powoda. Przy tym z treści opinii biegłego jasno wynika, że kwota na którą opiewała faktura VAT wystawiona przez powoda za usługę holowania mieściła się w stawkach rynkowych, w związku z czym pozwany winien wypłacić powodowi dodatkowo z tego tytułu kwotę 311 zł, której nie wypłacił w postępowaniu likwidacyjnym, a której omyłkowo Sąd Rejonowy nie uwzględnił pomimo rozważań co do zasadności powództwa w tym zakresie.

Biorąc to pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten tylko sposób, że zasądzoną w punkcie I. wyroku kwotę podwyższył o 311 zł, należne powodowi z tytułu zwrotu kosztów holowania pojazdu po kolizji.

Powyższe skutkowało koniecznością zmiany rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania. Powód wygrał ostatecznie postępowanie przed Sądem I instancji w 80%, a zatem winien ponieść jedynie 20 % całości jego kosztów. Jak prawidłowo wskazał Sąd Rejonowy na koszty procesu powoda złożyły się: 400 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz 561,25 zł tytułem opłaconej opinii biegłego z uiszczoną przez powoda zaliczki, zaś na koszty pozwanego złożyły się: 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa

procesowego (z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych). Łączne koszty postępowania wyniosły zatem 2.795,25 zł, przy czym 20 % z tej kwoty stanowi 559,05 zł. Powód w toku postępowania poniósł koszty procesu w kwocie 1878,25 zł, a zatem należy mu się zwrot od pozwanego w wysokości 1319,20 zł (1878,25 zł – 559,05 zł).

W pozostałym zakresie z przyczyn wymienionych powyżej apelacja powoda została oddalona na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego – podobnie jak o kosztach postępowania przed Sądem Rejonowym, orzeczono zgodnie z treścią art. 100 k.p.c. Na koszty poniesione przez powoda złożyła się opłata od apelacji w kwocie 100 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 135 zł (z § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych). Pozwany poniósł jedynie koszt zastępstwa prawnego w kwocie 135 zł (z § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie). Powód wygrał postępowanie apelacyjne w 24 %, a zatem winien zwrócić pozwanemu kwotę 46,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o kosztach procesu (podstawa prawa art. 98 § 1¹ k.p.c.).

Alina Szymanowska